

وزارت صنعت، معدن و تجارت

صندوق ضمانت صادرات ایران

Egypt

گزارش ریسک کشوری مصر

مدیریت ریسک - آبان ماه ۱۳۹۶

منطقه آفریقا

اطلاعات کلی

- موقعیت جغرافیایی: در شمال آفریقا و در مرز دریای مدیترانه بین لیبی و نوار غزه و در مجاورت دریای سرخ شمال سودان واقع شده است.
- مساحت: ۱,۰۰۱,۴۵۰ متر مربع
- جمعیت: ۹۵,۷ میلیون نفر (چهاردهمین کشور جهان، طبق آمار بانک جهانی، ۲۰۱۶)
- منابع طبیعی: پتروشیمی، گاز طبیعی، سنگ آهن، فسفات، منگنز، سنگ گچ، سنگ آهک، سرب، پنبه نسوز
- مذهب: اسلام، اکثرا اهل سنت (۹۰ درصد)، مسیحی (۱۰ درصد)
- زبان رسمی: عربی
- نوع حکومت: جمهوری
- رئیس جمهور: عبدالفتاح السیسی
- انتخابات بعدی: ریاست جمهوری - ۲۰۱۸
- پایتخت: قاهره
- واحد پول: پوند
- تولید ناخالص داخلی: ۳۳۶ میلیارد دلار (۲۰۱۶)
- گروه درآمدی: متوسط رو به پایین
- درآمد سرانه: ۳۴۶۰ دلار (۲۰۱۶)
- اقلام مهم صادرات: نفت خام و فرآورده های پتروشیمی، میوه جات و سبزیجات، پنبه، منسوجات، تولیدات فلزی، مواد شیمیایی، مواد غذایی
- اقلام مهم واردات: ماشین آلات و تجهیزات، مواد غذایی، مواد شیمیایی، تولیدات چوبی و سوخت
- شرکای مهم صادرات: امارات متحده عربی ۱۰ درصد، عربستان سعودی ۸ درصد، ایتالیا ۷ درصد ترکیه ۶ درصد، ایالات متحده ۵ درصد.
- شرکای مهم واردات: چین ۱۴ درصد، آلمان ۸ درصد، ایالات متحده ۵ درصد، ایتالیا ۵ درصد، ترکیه ۴ درصد.

شاخصهای مهم اقتصادی و پیش بینی آنها

عنوان	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷ (پیش بینی)	۲۰۱۸ (پیش بینی)
رشد تولید ناخالص داخلی (%)	۴/۳۷	۴/۳	۴	۴/۵
نرخ تورم (%)	۱۱	۱۳,۷	۳۰	۲۵
تراز مالی (درصد از تولید ناخالص داخلی)	-۱۱/۴۴	-۱۲	-۱۱	-۱۰
بدهی عمومی (درصد از تولید ناخالص داخلی)	۸۹	۹۷	۹۸	۹۵
حساب جاری (درصد از تولید ناخالص داخلی)	-۳/۷	-۵/۸	-۴	-۲
بدهی خارجی (درصد از تولید ناخالص داخلی)	۱۵	۱۷	۲۶	۳۵

منبع: اولر هرمس، آمارهای کشوری

نقاط قوت و ضعف:

نقاط قوت:

- ✓ بازار بزرگ داخلی و جایگاه استراتژیک بین خاور میانه و بازارهای آفریقایی
- ✓ اقتصاد نسبتاً متنوع، منابع مولد ارز خارجی شامل نفت و گاز، گردشگری، درآمدهای کانال سوئز، درآمد کارگران و تولیدات
- ✓ تحقق اصلاحات مالی در کنار نرخ ارز شناور، تسهیل نسبی کنترل بر سرمایه و کاهش یارانه ها
- ✓ تسهیل بازپرداخت بدهی خارجی

نقاط ضعف:

- ✓ وضعیت سیاسی ناپایدار و تنشهای منطقه‌ای
- ✓ فقر و کمبود فرصتهای شغلی
- ✓ تحولات سیاسی طولانی مدت بهبود عملکرد اقتصادی را با کندی مواجه کرده است.

تحلیل ریسک و چشم انداز:

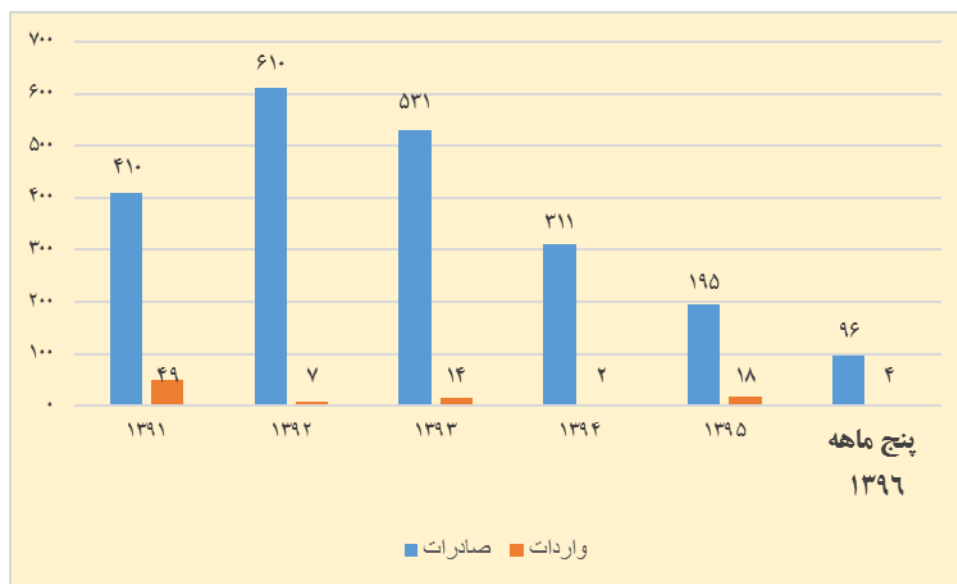
- در سال ۲۰۱۴ دولت مصر اجرای برنامه اصلاحات اساسی با هدف رونق اقتصادی، ارتقاء محیط کسب و کار و نیل به یک رشد متوازن و جامع را آغاز نمود. این برنامه ها بر متعادل نمودن ابعاد اقتصاد کلان متمرکز بود که شامل قانون مالیات بر ارزش افزوده، کاهش یارانه انرژی، مهار رشد بالای حقوق و دستمزد و آزادسازی پوند مصر می شدند.

- در ماه نوامبر ۲۰۱۶ اصلاحات ساختاری قابل توجهی در این کشور رخ داد که هدف از اجرای آنها، عبور از مدل اقتصادی مبتنی بر نرخ ارز ثابت، یارانه های بالا و کنترل سرمایه، به یک اقتصاد مبتنی بر بازار می باشد. با توجه به کمبود سطح نقدینگی و نیاز به تامین مالی از طریق صندوق بین المللی پول، همزمان با پذیرش شرایط صندوق توسط دولت، این کشور توانست به بازارهای مالی بازگشت نماید.
- دولت مصر در اوایل ماه نوامبر سال ۲۰۱۶، نرخ شناور ارز را اعلام نمود و این امر سبب شد تا میخکوب شدن پوند مصر به دلار آمریکا که ذخایر ارزی را به کمتر از ۳ ماه پوشش واردات کاهش داده بود، خاتمه یابد. اقدام مهم دیگر، کاهش شدید یارانه ها بوده است. گرچه این اقدامات سبب افزایش قیمت ها می شوند اما می توانند دو نتیجه در برداشته باشد. اول آنکه با افزایش هر چه بیشتر هزینه های واردات، افت شدید در حجم واردات اتفاق می افتد و شکاف حساب جاری، از بین می رود. دوم آنکه قطع یارانه ها می تواند به کاهش کسری مالی کشور کمک شایانی نماید.
- ریسک عمده ناشی از اجرای برنامه های ساختاری فوق، افزایش نرخ تورم و افزایش نرخ بیکاری (۱۲٪) و در نتیجه نارضایتی اجتماعی است. این ریسک، با ریسک نگرانی های امنیتی که در سالهای اخیر ثبات سیاسی را خدشه دار کرده، همراه شده است.
- دولت مصر توانست بسته ۱۲ میلیارد دلاری وام صندوق بین المللی پول را در طول سه سال بازپرداخت نماید و با صدور ۴ میلیارد دلار اوراق قرضه، در ماه ژانویه ۲۰۱۷، بازگشت موفقیت آمیزی به بازار سرمایه داشت. این در حالی است که ذخایر ارزی خارجی، بیش از ۸ ماه از واردات را پوشش داده و فشارهای نقدینگی کاهش یافته است. این تحولات همچنین به رفع برخی از محدودیتهای سرمایه ای و کاهش موانع سرمایه گذاری خارجی کمک نموده است.
- پیش بینی می شود کسری حساب جاری در سال ۲۰۱۷-۱۸ به ۴/۶ درصد تولید ناخالص داخلی برسد و در سال ۲۰۱۸-۱۹ به ۳/۸ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش یابد. انتظار می رود بهبود رقابت ناشی از کاهش ارزش پول و افزایش بهره وری ناشی از اصلاحات به رونق صادرات منجر شده و واردات را محدودتر نماید.
- انتظار می رود ذخایر بین المللی در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به ترتیب به ۳۰ میلیارد دلار و ۳۱ میلیارد دلار برسد. نرخ تورم در ژوئن ۲۰۱۷ به ۳۳ درصد رسید که این موضوع به دلیل افت بیش از حد انتظار ارزش پول است. با رفع اثرات اولیه افزایش مالیات بر ارزش افزوده و افزایش قیمت انرژی که منجر به تنگناهای مالی اخیر گردید، پیش بینی می شود تا پایان سال ۲۰۱۷-۱۸ بازگشت به مسیر برنامه ریزی شده، عملی گردد.

- بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی این کشور در سالهای ۱۷-۲۰۱۶ و ۱۸-۲۰۱۷ به ترتیب ۳/۵ و ۴/۵ درصد باشد. همچنین برنامه تقویت مالی، بالا بودن تولید ناخالص داخلی اسمی، چشم‌انداز بدهی را بهبود می‌بخشد. بر این اساس پیش‌بینی می‌شود بدهی ناخالص عمومی از ۹۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۷-۲۰۱۶ به ۸۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۸-۲۰۱۷ و ۷۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۱-۲۰۲۰ برسد. لیکن وضعیت گردشگری با بهبود شرایط امنیتی بهبود می‌یابد.

مبادلات تجاری ج.ا.ایران با مصر:

نمودار مبادلات تجاری ج.ا.ایران با مصر (ارقام به میلیون دلار)

اقلام مهم صادرات ایران به مصر (۱۳۹۵): بوتان مایع، پروپان مایع، گرید نساجی، محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد غیر ممزوج، سیمان های پودر نشده موسوم به کلینکر، متانول (الکل متیلیک)، پسته، سنگ های مرمر و سنگ های تراورتن کار نشده، انگور خشک کرده، قطعات کامیون، کامیونت و کشنده جاده‌ای، پلی استیرن

اقلام مهم واردات ایران از مصر (۱۳۹۵): پرتقال، سولفات پتاسیم، اجزا و قطعات وسایل روشنایی، لاستیک رویی چرخ، پلیمرهای سنتتیک یا طبیعی، سولفات پتاسیم، کود حیوانی یا نباتی، زغالهای چوب، پودر قالبگیری، اجزا و قطعات وسایل نقلیه هوایی یا زمینی

رتبه بندی ریسک کشوری مصر:

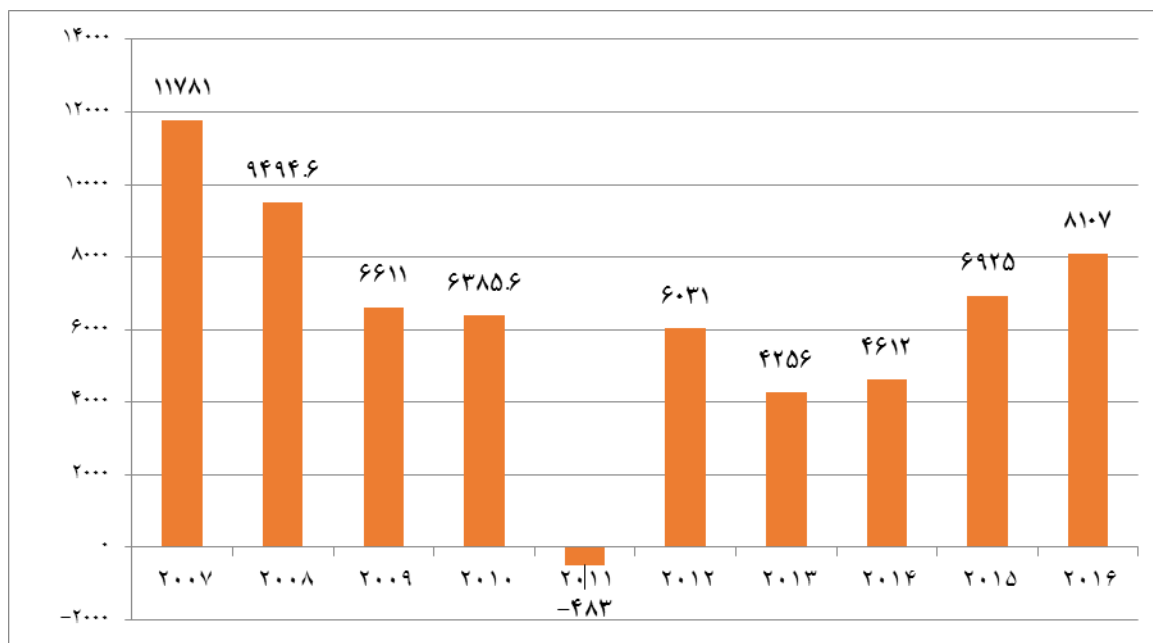
این کشور در گروه بندی OECD (سازمان همکاری اقتصادی و توسعه) در گروه ۶ (پر ریسک) قرار دارد.

سیاست پوشش صندوق:

در حال حاضر کشور مصر در گروه شش ریسک کشوری صندوق (پرریسک) قرار داشته و سقف پوشش اعتبارات کوتاه مدت این کشور به مبلغ ۷۵ میلیون دلار تعیین گردیده است. ضمناً برای پوشش اعتبارات میان و بلند مدت به مبلغ ۱۵۰ میلیون دلار بررسی موردی بعمل می آید.

نمودارهای ضمیمه:

سرمایه گذاری مستقیم جذب شده توسط مصر (میلیون دلار)

اعتبارات تحت پوشش موسسات اعتبار صادراتی دنیا در مصر (میلیون دلار)

